

Miseruha

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	7707
Készítés ideje:	1633 17. SZÁZAD
Készítés helye:	Felső-Magyarország
Anyag:	selyemszövet
Technika:	fémszállal hímzett; selyemszállal hímzett
Méretetek:	hosszúság: 60 cm szélesség: 66 cm hosszúság: 120 cm szélesség: 73 cm

A hegedű formára szabott miseruhát három darabból állítot­ ták össze. Elő- és hátoldala középső sávjának alapszöveve vörös selyem, két szélső sávja szürkés-kék, skófiummal lanszí­ rozott selyemből készült. Vörös selyem betétjének egymás fölött kétszer ismétlődő mintáját középső egyenes szárból szimmetrikusan kétfelé ágazó kecses, csigás indákon gránát­ almák, szegfűk, rozetták, gyöngyvirágok és karéjos levelekből álló díszítés alkotja, az előoldal betétjének hímzése ezzel megegyezik. A két oldalmezőn, a miseruha elején és hátán egyaránt azonos elrendezésű, elszórt virágszálak: tulipán, szegfű, gránátalma.

A miseruha hátlapjának alján A C A betűk és 1633-as évszám. Készítési helye és egykori megrendelője nem ismert, de stíluspárhuzamok alapján a Felvidékhez köthető.

A miseruha hímzésének rajzolata és kivitelezése egyaránt kiemelkedő minőségű. A hímzett ornamentika itáliai, török és magyar motívumok ötvöze. Figyelemre méltó példa az idegenből adaptált motívumok magyaros ízlésű összeválogatására a miseruha hátulsó oldalának egy hímzésrészlete, melyen a váltakozó színű szirmokból álló török szegfű egy itáliai típusú, ún. "olaszkorsóba" állítva látható.

A miseruha 1892-ben Wohl Ignác régiségkereskedő útján került az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe, s rövidesen az "úrihímzés" iskolapéldájává vált: motívumainak felhasználásával készült az a Hollósy Mária tervei nyomán készült, a cifferi háziipari egyesület által kivitelezett miseruha, amelyet jelenleg a Mátyás-templom gyűjteménye őriz. (Ld.: Huszka József, *a rajzoló gyűjtő*. Szerk. Fejős Zoltán. Budapest, Néprajzi Múzeum, 2006, Nr. 421.)

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 58. (Nyolczas Erika)
- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. IV-15 (Semsey Réka)
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 187.
- Csernyánszky Mária: Magyar úrihímzésű miseruháink. *Emlékkönyv Gerevich Tibor születésének hatvanadik fordulójára*. Franklin Társulat Könyvnyomdája, Budapest, 1942. - 139-151:143.
- előszó: Dr. Végh Gyula: *Régi egyházművészet országos kiállítása*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1930. - 118.
- Divald Kornél: *A magyar iparművészet története*. Budapest, 1929. - 34. kép
- Csermelyi Sándor: *Magyar hímzések kiállításának leíró lajstroma*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1918. - Nr. 1.
- Szerk.: Radisics Jenő: *Magyar műkincsek. I. Budapest*. Műbarátok Köre, Budapest, 1896. - 11. tábla
- Radisics Jenő: A női iparművészeti kiállítás. *Művészi Ipar*, 7. (1892). 1892. - 73-96:83.
- Hungarian art treasures: ninth to seventeenth centuries*. Victoria & Albert Museum, London - 216.

